

**Ολοήμερα Δημοτικά Σχολεία
με Ενιαίο Αναμορφωμένο Εκπαιδευτικό
Πρόγραμμα**

*Σοφία Καλογρίδη
Σχολική Σύμβουλος*

ΔΣ ΕΑΕΠ

- Σε 960 ολοήμερα Δημοτικά Σχολεία της χώρας, 12/θεσια και με τον μεγαλύτερο μαθητικό πληθυσμό στο επίπεδο των περιφερειών εφαρμόζεται ένα ενιαίο αναμορφωμένο πρόγραμμα.
- Υπενθυμίζεται ότι σε καμία περίπτωση δεν τροποποιείται το εργασιακό και διδακτικό ωράριο των εκπαιδευτικών.

ΔΣ ΕΑΕΠ: Τα κριτήρια

- Να είναι «ορισμένα» ως ολοήμερα και να έχουν υποχρεωτικά οργανικότητα 12/θέσιου.
- Να συγκεντρώνουν μεγάλο αριθμό μαθητικού πληθυσμού (αναλογικά με τη Σχολική Περιφέρεια όπου ανήκουν).
- Να μη λειτουργούν με εναλλασσόμενο ωράριο.
- Να διδάσκεται η Β' Ξένη Γλώσσα.
- Να μην συστεγάζονται με άλλα σχολεία της ίδιας βαθμίδας και μικρότερης οργανικότητας, για λόγους εύρυθμης λειτουργίας. Αντίθετα, μπορούν να συμμετέχουν Δημοτικά Σχολεία που συστεγάζονται με Νηπιαγωγεία ή Δημοτικά ίδιας οργανικότητας (12/θέσια).

Β α σ ι κ ό ς σ τ ό χ ο ς

- του Αναμορφωμένου Προγράμματος είναι ο περιορισμός και στη συνέχεια, η μείωση στο ελάχιστο των περισσότερων απογευματινών δραστηριοτήτων των μαθητών σε χώρους εκτός σχολείου, περιορίζοντας την ταλαιπωρία των παιδιών και τα έξοδα των γονέων, αφού η διδασκαλία της Πληροφορικής (Τ.Π.Ε.) και των Ξένων Γλωσσών

*θα οδηγεί σε πιστοποίηση μέσα
στο δημόσιο σχολείο.*

Στόχος η ποιότητα της εκπαίδευσης

- Το ζήτημα της ποιότητας παραμένει ένα μεγάλο ζητούμενο του εκπαιδευτικού μας συστήματος, το οποίο δεν κατάφερε την κατοχύρωση της ουσιαστικής ισότητας στις εκπαιδευτικές ευκαιρίες.
- Με αυτό τον τρόπο πιστεύουμε ότι θα αποκτηθούν απ' όλους τους μαθητές όλα εκείνα τα στοιχεία που θα χαρακτηρίζουν τον ολοκληρωμένο, μορφωμένο άνθρωπο του 21^{ου} αιώνα, που θα μπορεί να παρακολουθήσει τις εξελίξεις της κοινωνίας, θα ακολουθήσει τις αρχές της αειφορίας και μπορεί να οδηγηθεί σε ένα ελπιδοφόρο μέλλον με όραμα και προοπτική.

Το Πρόγραμμα αυξάνεται

- κατά (10) ώρες στις τάξεις Α' και Β' (από 25 γίνονται 35),
- κατά πέντε (5) στις τάξεις Γ' και Δ' (από 30 γίνονται 35),
- και κατά τρεις (3) στις τάξεις Ε' και ΣΤ' (από 32 γίνονται 35).

ΔΣ ΕΑΕΠ

- Το πρόγραμμα είναι υποχρεωτικό για όλους τους μαθητές όλων των τάξεων έως τις 14.00

Και διαμορφώνεται ως ακολούθως:

<i>ΩΡΕΣ</i>	<i>ΔΙΑΡΚΕΙΑ</i>	
07.00 – 07.15	15'	Υποδοχή μαθητών
07.15 - 08.00	45'	Πρωινή προαιρετική ζώνη
08.00 – 08.10	10'	Υποδοχή μαθητών
08.10 – 09:40	90'	1η διδακτική περίοδος
09:40 – 10:00	20'	διάλειμμα
10:00 – 11:30	90'	2η διδακτική περίοδος
11:30– 11:45	15'	διάλειμμα
11:45 – 12:25	40'	5η διδακτική ώρα
12:25 – 12:35	10'	διάλειμμα
12.35– 13:15	40'	6η διδακτική ώρα
13:15– 13:25	10'	διάλειμμα
13:25 -14:00	35'	7η διδακτική ώρα (λήξη υποχρεωτικού προγράμματος)
14:00 – 14:05	5'	Διάλειμμα – Αποχώρηση μαθητών του υποχρεωτικού προγράμματος
14:05 – 14:40	35'	φαγητό- χαλάρωση
14:40 – 14:50	10'	διάλειμμα
14:50 – 15:30	40'	8η διδακτική ώρα
15:30 – 15:40	10'	Διάλειμμα
15:40 – 16:15	35'	9η διδακτική ώρα (λήξη ολοήμερου προγράμματος)
<i>Απογευματινή προαιρετική ζώνη</i>		
16:15 – 16:25	10'	διάλειμμα
16:25 – 17:00	35'	10η διδακτική ώρα

Αλλαγές στο Ωρολόγιο Πρόγραμμα

- Αύξηση κατά 1 ώρα του γλωσσικού μαθήματος στις Α' και Β' τάξεις. Η επιπλέον ώρα θα διατίθεται για ανάγνωση λογοτεχνικών κειμένων (φιλιαναγνωσία).
- Αύξηση κατά 1 ώρα του μαθήματος των μαθηματικών στις Α' και Β' τάξεις.

Ωρ ε ς Α ι σ θ η τ ι κ ή ς

Α γ ω γ ή ς

- Περιλαμβάνει τα Εικαστικά, τη Μουσική και τη Θεατρική Αγωγή.
- Το μάθημα των Εικαστικών διδάσκεται από το δάσκαλο της τάξης, εφόσον δεν υπάρχει εκπαιδευτικός αντίστοιχης ειδικότητας.
- Το μάθημα της Μουσικής διδάσκεται από εκπαιδευτικό του αντίστοιχου κλάδου και εφόσον δεν υπάρχει, από δάσκαλο της τάξης και αυξάνεται κατά 1 ώρα στις Α' και Β' τάξεις.
- Το μάθημα της Θεατρικής Αγωγής διδάσκεται 1 ώρα για κάθε τάξη από εκπαιδευτικό του αντίστοιχου κλάδου και
- εισάγεται ως υποχρεωτικό διδακτικό αντικείμενο του Ωρολογίου Προγράμματος.

Φυσική Αγωγή

- Οι ώρες του μαθήματος της Φυσικής Αγωγής αυξάνονται κατά 2 για τις Α', Β', Γ' και Δ' τάξεις.
- Στις τάξεις Α', Β', Γ', Δ' η μία διδακτική ώρα της Φυσικής Αγωγής θα διατίθεται για Χορούς.

Αγγλικά, ΤΠΕ

Προστίθεται το μάθημα των *Αγγλικών* στις Α' και Β' τάξεις για 2 ώρες και αυξάνεται κατά 1 ώρα για τις υπόλοιπες τάξεις.

Προστίθεται το μάθημα των *Τ.Π.Ε.* για 2 ώρες εβδομαδιαίως σε όλες τις τάξεις εκτός Α & Β (1 ώρα).

Τμήματα δεύτερης Ξένης Γλώσσας

- Στα σχολεία που θα εφαρμοστεί το ενιαίο αναμορφωμένο εκπαιδευτικό πρόγραμμα, καθώς και σε όσα σχολεία διδάσκεται η δεύτερη ξένη γλώσσα, ορίζεται ο ελάχιστος αριθμός των 8 μαθητών για τη δημιουργία τμημάτων διδασκαλίας της δεύτερης ξένης γλώσσας εφόσον το επιτρέπουν οι συνθήκες.
- Σε απομονωμένα σχολεία καθώς και εκεί που επικρατούν ειδικές κοινωνικές και εκπαιδευτικές συνθήκες και μετά από αιτιολογημένη εισήγηση του Διευθυντή του σχολείου και έγκριση του Διευθυντή Π.Ε., μπορούν να λειτουργούν τμήματα δεύτερης ξένης γλώσσας με 5 μαθητές.

Ευέλικτη Ζώνη

- Στην Α΄ τάξη : Η μία διδακτική ώρα της ΕΖ θα διατίθεται για δραστηριότητες που αφορούν σε θέματα Αγωγής Υγείας.
 - Στην Β΄ τάξη: Η μία διδακτική ώρα της ΕΖ θα διατίθεται για δραστηριότητες που αφορούν σε θέματα Διατροφικών Συνηθειών
 - Στην Γ΄ τάξη: Η μία διδακτική ώρα της ΕΖ θα διατίθεται για δραστηριότητες που αφορούν σε θέματα Κυκλοφοριακής Αγωγής.
 - Στην Δ΄ τάξη: Η μία διδακτική ώρα της ΕΖ θα διατίθεται για δραστηριότητες που αφορούν σε θέματα Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης.
- Τις ώρες της ΕΖ θα μπορούν να αναλαμβάνουν και εκπαιδευτικοί ειδικοτήτων.

Σχολεία ΕΑΕΠ που είναι και ολοήμερα

- Ο ελάχιστος αριθμός μαθητών για τη λειτουργία του Ολοήμερου Προγράμματος σε σχολεία ΕΑΕΠ είναι 15 μαθητές.
- Η πρωινή ζώνη του Ολοήμερου Δημοτικού σχολείου λειτουργεί από 7:00 - 8:00, εφόσον σ' αυτή συμμετέχουν από 10 μαθητές και πάνω. Η προσέλευση των μαθητών ολοκληρώνεται στις 7:15. Στην Πρωινή Ζώνη μπορούν να συμμετέχουν μόνο όσοι μαθητές παρακολουθούν το Ολοήμερο Πρόγραμμα.
- Από τις 16:15 μέχρι τις 17:00 λειτουργεί προαιρετική Ζώνη με την προϋπόθεση συμμετοχής τουλάχιστον 15 μαθητών.

Αναμόρφωση του ΩΠ

- Τα γνωστικά αντικείμενα που θα διδάσκονται στο Ολοήμερο Πρόγραμμα θα ορίζονται με απόφαση του συλλόγου διδασκόντων ύστερα από εισήγηση του Δ/ντή της σχολικής μονάδας, ο οποίος θα συνυπολογίζει τις δυνατότητες της σχολικής μονάδας, (ενδιαφέροντα μαθητών, μαθησιακό επίπεδο, προτιμήσεις γονέων, υλικοτεχνική υποδομή, πλεονάζουσες ώρες).
- Οι Γονείς μπορεί να προτείνουν μέχρι δύο (2) γνωστικά αντικείμενα.

Σ Δ

- Ο σύλλογος διδασκόντων συγκροτεί το πρόγραμμα μαθημάτων των Ολοήμερων Τμημάτων, έτσι ώστε να αναλογούν 2 ώρες μαθημάτων ανά ημέρα σε κάθε τμήμα, συνολικής δηλ. διάρκειας δέκα (10) ωρών.
- Τα διδακτικά αντικείμενα από τα οποία μπορεί να γίνει επιλογή ως προς το πλήθος τους και τις ώρες που θα διδάσκονται είναι τα παρακάτω:

Μελέτη

Μέχρι πέντε (5) τμήματα Ολοήμερου Προγράμματος διατίθενται δέκα (10) ώρες συνολικά, οι οποίες προτείνεται να γίνονται κυρίως στην Α' και Β' τάξη.

Σε περίπτωση που η Α' και Β' τάξη στο Ολοήμερο λειτουργεί σε κοινό τμήμα προτείνεται να διατίθενται πέντε (5) ώρες μελέτη για το συγκεκριμένο τμήμα

και οι υπόλοιπες πέντε (5) ώρες με απόφαση του συλλόγου διδασκόντων στα υπόλοιπα τμήματα.

Μελέτη

- Για έξι (6) τμήματα του Ολοήμερου Προγράμματος προτείνονται συνολικά δεκαπέντε πέντε (15) ώρες:
- πέντε (5) ώρες στην Α' τάξη,
- πέντε (5) ώρες στη Β' τάξη
- και οι υπόλοιπες 5 ώρες διατίθενται με απόφαση του συλλόγου διδασκόντων στα υπόλοιπα τμήματα.

Αθλητισμός

- από 1 έως 5 ώρες.
- Προτείνεται κυρίως για τα τμήματα του ολοήμερου προγράμματος των Δ', Ε' και ΣΤ' τάξεων δεδομένου σε αυτές τις τάξεις το μάθημα της Φυσικής Αγωγής διδάσκεται λιγότερες ώρες συγκριτικά με τις τάξεις Α', Β'.

Θεατρική Αγωγή

- από 1 έως 5 ώρες.
- Προτείνεται κυρίως για τα τμήματα του ολοήμερου προγράμματος των Δ', Ε' και ΣΤ' τάξεων,
- ανάλογα με τις δυνατότητες της κάθε σχολικής μονάδας.

ΤΠΕ / Αγγλικά / Μουσική

- ΤΠΕ: από 1 έως 5 ώρες. Προτείνεται για όλα τα τμήματα του ολοήμερου προγράμματος, ως επιπλέον ώρες στις νέες τεχνολογίες.
- Αγγλικά: από 1 έως 5 ώρες. Προτείνεται για όλα τα τμήματα του ολοήμερου προγράμματος ως επιπλέον ώρες στο μάθημα της αγγλικής γλώσσας
- Μουσική: από 1 έως 5 ώρες. Προτείνεται κυρίως για τα τμήματα του ολοήμερου προγράμματος των Γ, Δ', Ε' και ΣΤ'.

ΤΠΕ / Αγγλικά / Μουσική

- Δεύτερη Ξένη Γλώσσα:
- από 1 έως 5 ώρες. Προτείνεται μόνο για τα τμήματα του ολοήμερου προγράμματος των Ε' και ΣΤ' τάξεων.
- Εικαστικά: από 1 έως 5 ώρες. Προτείνεται κυρίως για τα τμήματα του ολοήμερου προγράμματος των Δ', Ε' και ΣΤ' τάξεων.

Ηλεκτρονικοί Υπολογιστές

- Θα καταβληθεί κάθε δυνατή προσπάθεια ώστε να καλυφθούν τυχόν ελλείψεις σε Η/Υ στα σχολεία προκειμένου να παρέχονται σε όλους ανεξαιρέτως τους μαθητές εμπειρίες μάθησης που να σχετίζονται με την αξιοποίηση των Τεχνολογιών Πληροφορίας και Επικοινωνίας (ΤΠΕ) στην εκπαιδευτική διαδικασία με οριζόντιο τρόπο που να αφορά όλα τα μαθήματα. Ωστόσο, ως μεταβατικό στάδιο μπορεί να εισαχθεί η Πληροφορική, ως ξεχωριστό γνωστικό αντικείμενο στην Πρωτοβάθμια εκπαίδευση, προκειμένου να δοθεί η ευχέρεια στους μαθητές να εξοικειωθούν με την επιστήμη των υπολογιστών, που θα τους φανεί χρήσιμη όχι μόνο στις επόμενες εκπαιδευτικές βαθμίδες, αλλά και κατά την πλήρη ένταξή τους αργότερα στην πραγματική ζωή. Απώτερος στόχος είναι η πιστοποίηση του βαθμού κατάκτησης των βασικών γνώσεων και δεξιοτήτων όσον αφορά τις ΤΠΕ κατά τη διάρκεια της Υποχρεωτικής Εκπαίδευσης.

Πολιτιστικοί όμιλοι δραστηριοτήτων

- Δράσεις δημιουργίας και πολιτισμού από 1 έως 5 ώρες. Προτείνεται για όλα τα τμήματα του ολοήμερου προγράμματος. Θα μπορούσαν να υπάρξουν και μικτά τμήματα από μαθητές διαφορετικών τάξεων υπό τη μορφή κύκλων γνωστικών αντικειμένων ή αλλιώς ομίλων δράσεων δημιουργίας και πολιτισμού. Στο πλαίσιο της συγκεκριμένης δραστηριότητας οι μαθητές όλων των τάξεων μπορεί να προετοιμάζουν σχολικές εορτές, χορωδίες, θεατρικές παραστάσεις και άλλες δημιουργικές δραστηριότητες για την καλλιέργεια της αισθητικής καθώς και την ανάδειξη και προώθηση στοιχείων του πολιτισμού όπως: λογοτεχνία, τέχνες, φωτογραφία, μουσικά σύνολα, κ.α.). Η συγκεκριμένη δραστηριότητα μπορεί να οργανωθεί από δασκάλους, εκπαιδευτικούς θεατρικής αγωγής και εκπαιδευτικούς μουσικής.

Σίτ ι σ η

- Η ώρα του φαγητού - χαλάρωσης εντάσσεται στην παιδαγωγική διαδικασία και θεωρείται ως διδακτική ώρα για τον Υποδιευθυντή/Υπεύθυνο του Ολοήμερου Προγράμματος ή τον Υπεύθυνο του Ολοήμερου Προγράμματος, ο οποίος έχει την ευθύνη για τη σίτιση των μαθητών.
- Το εκπαιδευτικό προσωπικό που διδάσκει την πρώτη διδακτική ώρα του ολοήμερου προγράμματος, παρευρίσκεται κι επιβλέπει τη σίτιση των μαθητών.

Η αποχώρηση των μαθητών

Η αποχώρηση των μαθητών του ολοήμερου προγράμματος μπορεί να γίνει:

Με τη λήξη του ολοήμερου προγράμματος (16:15),

- Κατά το χρονικό διάστημα 15:30 - 15:40, εφόσον έχει κατατεθεί υπεύθυνα δήλωση των γονέων στη σχολική μονάδα.
- Η αποχώρηση των μαθητών γίνεται με ευθύνη του Υπεύθυνου του Ολοήμερου Προγράμματος, ο οποίος αποχωρεί μετά τη λήξη του (16:15) ασχέτως αν ασκεί διδακτικά καθήκοντα στο ενδιάμεσο χρονικό διάστημα.
- Υπεύθυνος κατά την Προαιρετική Ζώνη (16:15 - 17:00) και για την αποχώρηση των μαθητών στις 17:00 είναι ο εκπαιδευτικός που διδάσκει στα αντίστοιχα τμήματα.

Η αποχώρηση των μαθητών

- Η παραμονή των μαθητών στο σχολείο έως τις 2.00 μ.μ., και ιδιαίτερα αυτή των μικρότερων τάξεων, έχει δοκιμαστεί με επιτυχία, ως εκπαιδευτική πρακτική, και ισχύει στις περισσότερες ευρωπαϊκές χώρες. Αντίστοιχο πρόγραμμα αναβάθμισης του Ολοήμερου Δημοτικού Σχολείου εφαρμόζεται και στο Κυπριακό Εκπαιδευτικό σύστημα (παράταση διδακτικού ωραρίου, εμπλουτισμός του ωρολογίου προγράμματος με νέα διδακτικά αντικείμενα).
- Η λειτουργία των 960 Ολοήμερων Δημοτικών Σχολείων με Ενιαίο Αναμορφωμένο Πρόγραμμα και ο επιπλέον χρόνος παραμονής των μαθητών στο σχολείο, στηρίζεται και σε αντίστοιχη εισήγηση του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου (Πράξη 10/4-5-2010).